

Sygn. akt: I C 2197/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Lubin, dnia 17 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Lisiecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Margaretta Kozdroń

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2017 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. M.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą
w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. M. kwotę **70.197,23 złotych** (siedemdziesiąt tysięcy sto dziewięćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia trzy groszy) wraz z odsetkami liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 33.078,10 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz wraz

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 146,32 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 73,73 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 590,74 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 36.000,00 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 lutego 2017 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 308,34 złotych – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. M. kwotę 2.417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lubinie kwotę 5.523,35 złotych – tytułem nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych wyłożonych tymczasowo ze środków budżetowych Sądu.

Sygn. akt I C 2197/14

UZASADNIENIE

Powód, Z. M., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej, (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 35.187,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, obejmującej kwotę 32.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 3.187,10 zł tytułem zwrotu kosztów opieki oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 29 czerwca 2013 r. w P. uczestniczył w wypadku komunikacyjnym polegającym na tym, że kierujący samochodem marki S. (...) o nr rej. (...) w trakcie wykonywania manewru skrętu w lewo nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującemu samochodem marki S. (...) o nr rej. (...), w wyniku czego doszło do zderzenia obu pojazdów, w konsekwencji którego kierujący pojazdem marki S. (...) stracił panowanie nad pojazdem i potracił oczekującego na możliwość włączenia się do ruchu powoda, poruszającego się rowerem. Powód podał, że z miejsca zdarzenia został przetransportowany karetką pogotowia do (...) w L. na Oddział (...), gdzie rozpoznano u niego złamanie otwarte kości podudzia prawego, zwichnięcie barku prawego, rany tłuczone głowy, wstrząśnienie mózgu, złamanie żeber 6 i 7 po stronie prawej, rozejście spojenia łonowego. Dodał, że przebywał w szpitalu przez 10 dni i w tym czasie został poddany leczeniu operacyjnemu, tj. przeszedł zabieg nastawienia zwichniętego barku prawego i zespolenia złamania kości podudzia prawego płytą Zespol. Powód wskazał, że unieruchomiono mu następnie kończynę gipsem podudziowym oraz założono ortezę na bark. Podniósł, że kontynuował leczenie w poradni ortopedycznej i reumatologicznej. Podał, że

z powodu nacieku zapalnego podudzia prawego był ponownie hospitalizowany w okresie od 20 grudnia do 23 grudnia 2013 r. Nadmienił, że z uwagi na opóźniony zrost odłamów jest pod stałą opieką Poradni (...). Powód podkreślił, że w dacie wypadku miał 82 lat, w związku z czym jego organizm wolniej reaguje na leczenie i zabiegi usprawniające. Dodał, że nadal nie odzyskał pełnej rotacji ruchowej i asekuracyjnie porusza się za pomocą balkonika ortopedycznego. Wskazał, że schodzenie i wchodzenie po schodach to dla niego duże wyzwanie. Powód podniósł, że po powrocie ze szpitala przez 5 tygodni nie wstawał z łóżka i bardzo źle się czuł, zaś wszelkie rutynowe czynności okazały się ponad jego możliwości, co wywołuje u niego frustrację. Powód podał, że mimo zastosowanego leczenia nadal utrzymuje się u niego ograniczenie ruchomości w stawie barkowym i w zgięciu kończyny dolnej, a nadto pojawiły się zawroty głowy oraz zaburzenia koncentracji i pamięci. Wskazał również, że na jego ciele pozostały rozległe blizny w okolicy czoła i podudzia lewego. Powód nadmienił, że w postępowaniu likwidacyjnym ustalono u niego trwały uszczerbek na zdrowiu na poziomie 35%. Wyjaśnił, że skoro zadośćuczynienie ma kompensować mu krzywdy zarówno te doznane, jak i przewidywane w przyszłości, zaś świadczenie z tego tytułu jest jednorazowe, jego wysokość szacuje na 82.000,00 zł, przy czym wyrokiem karnym Sąd Rejonowy w Lubinie zasądził już od skazanego na jego rzecz kwotę 5.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, zaś strona pozwana wypłaciła mu dotychczas 45.000,00 zł, wobec czego domaga się w pozwie zasądzenia brakującego świadczenia

w kwocie 32.000,00 zł. Nadto podał, że domaga się od strony pozwanej także zwrotu kosztów opieki, gdyż wskutek wypadku wymagał stałej opieki osób bliskich, którą sprawowała jego szwagierka i syn. Wskazał, że przez 5 tygodni wymagał 8-godzinnej opieki, a następnie przez 8 tygodni 4-godzinnej opieki, co daje łącznie 504 godziny. Powód sprecyzował, że domaga się z tytułu kosztów opieki kwoty 3.729,60 zł, przy przyjęciu, że koszt godziny opieki wynosi 7,40 zł, przy czym strona pozwana wypłaciła mu już z tego tytułu kwotę 542,50 zł, dlatego domaga się zasądzenia pozostałej kwoty. Dodał, że stawkę wynagrodzenia za godzinę opieki ustalił, odwołując się do minimalnego wynagrodzenia, które w 2013 r. wynosiło 1.181,38 zł netto, co przy 8-godzinnym dniu pracy daje kwotę 7,40 zł za godzinę opieki.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, (...) S. A.

z siedzibą w W., wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew strona pozwana przyznała, że przyjęła odpowiedzialność co do zasady za zaistniałe zdarzenie i wypłaciła na rzecz powoda zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 45.000,00 zł oraz odszkodowanie z tytułu kosztów opieki w kwocie 542,50 zł. W ocenie strony pozwanej przyznana powodowi kwota

zadośćuczynienia jest odpowiednia do doznanej przez niego krzywdy, zaś wysokość odszkodowania z tytułu kosztów opieki została ustalona w oparciu o opinię medyczną, podczas gdy wyliczenia powoda w tym zakresie są hipotetyczne i niczym nieuzasadnione.

W piśmie procesowym z dnia 19 lutego 2015 r. powód rozszerzył żądanie pozwu, domagając się zasądzenia od strony pozwanej na swoją rzecz dodatkowo kwoty 308,34 zł z tytułu zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia rozszerzenia powództwa.

W piśmie procesowym z dnia 7 grudnia 2015 r. powód rozszerzył żądanie pozwu, domagając się zasądzenia od strony pozwanej na swoją rzecz dodatkowo kwoty 571,85 zł z tytułu zwrotu dalszych kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 grudnia 2015 r., wskazując, że łącznie domaga się z w/w tytułu kwoty 880,19 zł.

W piśmie procesowym z dnia 15 lutego 2016 r. powód rozszerzył żądanie pozwu, domagając się zasądzenia od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty 78,30 zł tytułem zwrotu dalszych kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2016 r., wskazując, że łącznie domaga się z w/w tytułu kwoty 1.036,79 zł.

W odpowiedzi, w piśmie procesowym z dnia 7 czerwca 2016 r., strona pozwana wskazała, że w odniesieniu do zgłoszonego przez powoda w piśmie z dnia 7 grudnia 2015 r. roszczenia obejmującego zwrot kosztów leczenia w kwocie 571,85 zł, w dniu 22 grudnia 2015 r. wypłaciła powodowi z tego tytułu kwotę 12,19 zł, uznając, że pozostałe koszty leczenia nie pozostają w związku z leczeniem skutków wypadku. Strona pozwana dodała, że w odniesieniu do zgłoszonego przez powoda w piśmie z dnia 15 lutego 2016 r. roszczenia o zapłatę kwoty 78,30 zł z tytułu kosztów leczenia, wypłaciła powodowi kwotę 4,57 zł.

W piśmie procesowym z dnia 20 grudnia 2016 r. powód rozszerzył żądanie pozwu, domagając się zasądzenia od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty 866,08 zł tytułem zwrotu dalszych kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2016 r., wskazując, że łącznie domaga się z w/w tytułu kwoty 1.902,87 zł.

W piśmie procesowym z dnia 3 stycznia 2017 r. powód rozszerzył żądanie pozwu o kwotę 36.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powód sprecyzował, że łącznie dochodzi zasądzenia od strony pozwanej kwoty 73.011,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 32.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia – od dnia 6 marca 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 36.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia – od dnia 3 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 308,34 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia – od dnia 19 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 571,85 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia – od dnia 7 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 78,30 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia – od dnia 16 lutego 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 866,08 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia – od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 3.187,10 zł tytułem zwrotu kosztów opieki – od dnia 6 marca 2014 r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi, w piśmie procesowym z dnia 15 lutego 2017 r., strona pozwana, odnosząc się do zgłoszonego przez powoda w piśmie z dnia 20 grudnia 2016 r. roszczenia o zwrot kosztów leczenia w kwocie 866,08 zł, wskazała, że w dniu 16 stycznia 2017 r. wypłaciła powodowi z tego tytułu kwotę 167,94 zł, uznając, że pozostałe koszty nie pozostają w związku z leczeniem skutków wypadku. Natomiast odnosząc się do rozszerzenia przez powoda żądania pozwu w zakresie roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę, strona pozwana wniosła o oddalenie rozszerzonego powództwa jako rażąco wygórowanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 czerwca 2013 r. w P. na skrzyżowaniu drogi krajowej nr (...) z ulicą (...) miał miejsce wypadek drogowy. Kierujący samochodem osobowym marki S. (...) o nr rej. (...) A. S., poruszając się drogą krajową nr (...) od strony Z., w trakcie wykonywania manewru skrętu w ulicę (...) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu pojazdowi marki S. (...) o nr rej. (...) kierowanemu przez K. W., jadącemu drogą krajową nr (...) w kierunku G., w efekcie czego doszło do zderzenia obu pojazdów, w następstwie którego kierujący pojazdem marki S. (...) stracił panowanie nad pojazdem i potracił powoda Z. M., oczekującego na ul. (...) na możliwość włączenia się do ruchu na drodze krajowej nr (...).

Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej – (...) S.A.
z siedzibą w W..

/okoliczności bezsporne/

W następstwie kolizji drogowej z dnia 29 czerwca 2013 r. powód Z. M., liczący sobie wówczas 82 lata, doznał obrażeń ciała w postaci: słuczenia głowy z utratą przytomności, wstrząśnienia mózgu z obecnością wodniaków przymózgowych, licznych ran tłuczonych głowy, zwichnięcia prawego stawu barkowego, złamania żeber VI i VII po stronie prawej, otwartego złamania podudzia prawego oraz rozejścia spojenia łonowego.

Bezpośrednio po wypadku powód został przewieziony do (...) Sp. z o. o. w L., gdzie przebywał do dnia 9 lipca 2013 r., tj. przez 11 dni. Tam nastawiono mu zwichnięty bark prawy oraz zespolono operacyjnie złamanie kości podudzia prawego płytą Zespol. Powód został wypisany do domu z zaleceniem kontroli w (...), z zaleceniem noszenia ortezy na zwichnięty prawy bark przez 5 tygodni oraz z zakazem obciążania operowanej kończyny. Zalecono mu również przyjmowanie leków.

Po opuszczeniu szpitala powód leżał w domu przez kilka miesięcy i nie mógł samodzielnie się poruszać. Dopiero po sześciu tygodniach, po zdjęciu ortezy barkowej, powód mógł usiąść i częściowo obciążać lewą kończynę dolną. Powód mógł wówczas także podjąć rehabilitację. Przez okres 12 tygodni po wypadku powód wymagał opieki osób trzecich przez 3 godziny dziennie, poza okresem, kiedy przebywał w szpitalu. Pomoc była powodowi potrzebna przy wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, takich jak higiena osobista, karmienie, ubieranie, czynności fizjologiczne. Powodem opiekował się syn A. M. oraz siostra żony, gdyż żona powoda nie wytrzymała sytuacji i wymagała leczenia psychiatrycznego. Codziennie do domu powoda przychodziła także pielęgniarka.

W okresie od dnia 20 grudnia 2013 r. do dnia 23 grudnia 2013 r. powód ponownie przebywał w (...) Sp. z o. o. z siedzibą w L. wskutek nacieku zapalnego podudzia prawego. Zastosowano wówczas wobec niego antybiotykoterapię oraz heparynę drobnocząsteczkową.

Powód kontynuował leczenie w poradni ortopedycznej, neurologicznej i rehabilitacyjnej.

W dniu 18 maja 2015 r. powód został przyjęty na (...) Sp. z o. o. z siedzibą w L., gdzie przeszedł zabieg usunięcia zespolenia zewnętrznego, podczas którego usunięto mu z podudzia prawego płytę Zespol i 6 śrubowkrętów.

Powód od wypadku ma problemy fizyczne i psychiczne. Nie poznaje niektórych osób, traci orientację w terenie, ma problemy z pamięcią, trzeba mu wszystko tłumaczyć. Powód ma lęki i problemy ze słuchem. Boi się zostać sam w domu. Do tej pory potrzebuje pomocy w przygotowaniu posiłku czy przy ubieraniu się. Ma ograniczoną ruchomość w prawym stawie ramiennie – łopatkowym, co uniemożliwia mu wykonywanie czynności prawą ręką, choć jest praworęczny. Powód nadal skarży się na ból nóg, ręki i głowy. Ból przeszkadza mu spać. Zażywa tabletki przeciwbólowe i nasenne oraz psychotropowe. Początkowo powód poruszał się przy balkoniku ortopedycznym, a teraz porusza się o kulach.

W okresie od dnia 31 października 2015 r. do dnia 4 listopada 2015 r. powód przebywał w (...) z (...) Sp. z o. o. w L., dokąd został przywieziony karetką pogotowia, która zabrała go z ulicy po zasłabnięciu i pogorszeniu kontaktu z otoczeniem.

W wykonanym wówczas u powoda badaniu TK głowy stwierdzono przewlekłe zmiany niedokrwienne w obrębie mózgowia i rozpoznano u niego niewydolność krążenia mózgowego.

Przed wypadkiem powód był sprawny ruchowo i nie miał żadnych dolegliwości.

Po wypadku musiał zrezygnować z jazdy na rowerze i z uprawiania działki, która była jego pasją.

Dowody:

- akta szkody nr (...) – załączone do akt sprawy,
- karta informacyjna z leczenia szpitalnego z dnia 09.07.2013 r. – k. 12 – 13 akt sprawy,
- historia choroby powoda w (...) Sp. z o. o. w L. – k. 14 – 17 akt sprawy, k. 19 – 49 akt sprawy,
- karta medycznych czynności ratunkowych – k. 18 akt sprawy,
- historia choroby powoda w (...) S.A. w P. – k. 50 – 51, k. 253 – 254 akt sprawy,
- historia choroby powoda w (...) S.A. w P. – k. 52, k. 256 – 262 akt sprawy,
- karta informacyjna z leczenia szpitalnego z dnia 23.12.2013 r. – k. 53 akt sprawy,
- skierowanie do poradni specjalistycznej – k. 54 akt sprawy,
- historia choroby powoda w (...) Sp. z o. o. w L. – k. 55 – 59, k. 156 – 162, akt sprawy,
- zaświadczenie lekarskie z dnia 9 lipca 2013 r. – k. 60 akt sprawy,
- zaświadczenie lekarskie z dnia 10.11.2014 r. – k. 117 akt sprawy,
- skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne z dnia 10.11.2014 r. – k. 118 akt sprawy,
- skierowanie do poradni ortopedycznej z dnia 07.01.2015 r. – k. 119 akt sprawy,
- skierowanie do szpitala z dnia 24.11.2014 r. – k. 120 akt sprawy,
- karta informacyjna z leczenia szpitalnego z dnia 18.05.2015 r. – k. 163 akt sprawy,
- skierowanie do poradni ortopedycznej z dnia 18.05.2015 r. – k. 164 akt sprawy,
- skierowanie do poradni neurologicznej z dnia 21.04.2015 r. – k. 165 akt sprawy,
- z karty informacyjnej z leczenia szpitalnego z dnia 04.11.2015 r. – k. 196 – 198 akt sprawy,
- zaświadczenie o stanie zdrowia powoda z dnia 28.01.2016 r. – k. 212 akt sprawy,
- historia choroby powoda w poradni rehabilitacyjnej – k. 252 akt sprawy,
- historia choroby powoda w poradni endokrynologicznej – k. 255 akt sprawy,

- historia choroby powoda w (...) S.A.
w P. – k. 270 – 272 akt sprawy,
- pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. z dnia 23.09.2015 r. – k. 176 – 179 akt sprawy,
- pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. z dnia 10.03.2016 r. – k. 211 akt sprawy,
- pisemna opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii – lek. med. M. Z.
z dnia 30.11.2016 r. – k. 238 – 241 akt spraw,
- zeznania świadka A. M. – 00:21:14 – 00:51:58 zapisu audio-video rozprawy z dnia 03.03.2015 r.,
- zeznania powoda Z. M. – 00:51:58 – 01:12:59 zapisu audio – video rozprawy z dnia 03.03.2015 r., 00:06:01 – 00:11:49 zapisu audio-video rozprawy z dnia 07.03.2017 r.

W związku z leczeniem obrażeń ciała po wypadku powód poniósł wydatki w łącznej wysokości 1.119,13 zł. Koszty te obejmowały zakup lekarstw i środków medycznych.

Dowody:

- faktura VAT nr (...) z dnia 10.11.2014 r. – k. 121 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 09.09.2014 r. – k. 122 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 23.09.2014 r. – k. 123 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 09.09.2014 r. – k. 124 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 31.10.2014 r. – k. 125 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 17.10.2014 r. – k. 126 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 12.11.2014 r. – k. 127 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...)/2014 z dnia 28.11.2014 r. – k. 128 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 31.12.2014 r. – k. 129 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 22.01.2015 r. – k. 130 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 15.12.2014 r. – k. 131 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 12.11.2014 r. – k. 132 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 11.02.2015 r. – k. 133 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 19.05.2015 r. – k. 166 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 15.05.2015 r. – k. 167 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) – k. 168 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 13.03.2015 r. – k. 169 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) – k. 170 akt sprawy,

- faktura VAT nr (...) z dnia 27.03.2015 r. – k. 171 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 15.09.2015 r. – k. 199 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) – k. 200 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 04.11.2015 r. – k. 201 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 14.10.2015 r. – k. 202 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 29.01.2016 r. – k. 213 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 08.12.2015 r. – k. 214 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) – k. 284 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) – k. 285 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 17.03.2016 r. – k. 286 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 20.09.2016 r. – k. 287 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 31.05.2016 r. – k. 288 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 29.06.2016 r. – k. 289 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 25.08.2016 r. – k. 290 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 20.09.2016 r. – k. 291 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 18.10.2016 r. – k. 292 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 20.10.2016 r. – k. 293 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 22.11.2016 r. – k. 294 akt sprawy,
- faktura VAT nr (...) z dnia 30.11.2016 r. – k. 295 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 22.12.2015 r. – k. 225 – 226 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 05.04.2016 r. – k. 227 – 228 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 13.01.2017 r. – k. 306 – 307 akt sprawy,
- pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. z dnia 25.05.2017 r. – k. 322 – 323 akt sprawy,
- pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu neurologii – lek. med. M. Z. z dnia 17.08.2017 r. – k. 337 – 339 akt sprawy.

Trwały uszczerbek na zdrowiu powoda Z. M., będący następstwem obrażeń ciała odniesionych w wyniku wypadku drogowego z dnia 29 czerwca 2013 r., wynosi łącznie 34% - z przyczyn ortopedycznych oraz 30% - z przyczyn neurologicznych.

W wyniku wypadku doszło u powoda do zaburzenia funkcji podudzia prawego i do zaburzeń funkcji prawego stawu kolanowego. Z uwagi na przeżyty uraz powód może odczuwać bóle w prawej kończynie dolnej przy poruszaniu się, zaś

z uwagi na zaburzenia funkcji prawego stawu barkowego ma problemy z wykonywaniem czynności prawą kończyną górną. W przyszłości u powoda mogą się pojawić zmiany zwyrodnieniowe w prawym stawie kolanowym, w którym występuje niestabilność oraz ograniczenie ruchomości. Dalsze leczenie i rehabilitacja nie przyniosą poprawy zakresu ruchomości w prawym stawie barkowym. Z powodu zaburzeń ruchomości w prawym stawie kolanowym i zaburzeń funkcji lewego stawu kolanowego powód nie jest w stanie poruszać się na dalszych odcinkach. Przebyty przez powoda uraz czaszkowo-mózgowy był powikłany obecnością wodniaków podtwardówkowych, co przyczyniło się do rozwoju u powoda otępienia i do zaburzeń chodu.

Dowody:

- pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. z dnia 23.09.2015 r. – k. 176 – 179 akt sprawy,
- pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. z dnia 10.03.2016 r. – k. 211 akt sprawy,
- pisemna opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii – lek. med. M. Z. z dnia 30.11.2016 r. – k. 238 – 241 akt sprawy.

W piśmie z dnia 15 października 2013 r. powód zgłosił stronie pozwanej szkodę osobową wynikłą wskutek zdarzenia z dnia 29 czerwca 2013 r., domagając się wypłaty świadczenia w łącznej wysokości 87.265,60 zł, obejmującego zadośćuczynienie w kwocie 80.000,00 zł, zwrot kosztów opieki osób trzecich w kwocie 1.932,00 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 1.733,60 zł. Powyższe zgłoszenie zostało otrzymane przez stronę pozwaną w dniu 17 października 2013 r. Strona pozwana przyjęła zgłoszenie i przeprowadziła postępowanie likwidacyjne. Decyzją z dnia 31 października 2013 r. strona pozwana przyznała powodowi świadczenie w kwocie łącznej 31.914,18 zł, obejmujące zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę w kwocie 30.000,00 zł, zwrot kosztów opieki w kwocie 542,50 zł, zwrot kosztów przejazdów w kwocie 43,20 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 1.328,48 zł, zaś decyzją z dnia 21 listopada 2013 r. strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 698,13 zł tytułem zwrotu dalszych kosztów leczenia. W piśmie z dnia 6 lutego 2014 r. powód odwołał się od decyzji strony pozwanej, wnosząc o dopłatę kwoty 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 1.389,50 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty opieki osób trzecich, a nadto wniósł o zapłatę dodatkowej kwoty 293,44 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Decyzją z dnia 17 lutego 2014 r. strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 315,51 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, zaś decyzją z dnia 28 marca 2014 r. strona pozwana wypłaciła powodowi świadczenie w kwocie łącznej 5.494,85 zł, obejmujące dalsze zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 5.000,00 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 494,85 zł. Strona pozwana odmówiła natomiast powodowi dopłaty odszkodowania z tytułu kosztów opieki osób trzecich. Decyzją z dnia 15 lipca 2014 r. strona pozwana wypłaciła powodowi dalszą kwotę 427,31 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

W piśmie z dnia 21 lipca 2014 r. pełnomocnik powoda wezwał stronę pozwaną do wypłaty należnego zadośćuczynienia w pełnej wysokości, tj. wezwał do zapłaty kwoty 45.000,00 zł. W dniu 21 sierpnia 2014 r. lekarz orzecznik strony pozwanej, po przebadaniu powoda, określił ostatecznie trwałe uszczerbek na zdrowiu powoda na poziomie 35%. Decyzją z dnia 29 września 2014 r. strona pozwana przyznała powodowi świadczenie w kwocie łącznej 10.242,90 zł, obejmujące dalsze zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 10.000,00 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 152,90 zł i zwrot kosztów przejazdów w kwocie 90,00 zł. Łącznie z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę strona pozwana wypłaciła powodowi świadczenie w kwocie 45.000,00 zł.

W toku procesu strona pozwana wypłaciła powodowi tytułem zwrotu kosztów leczenia świadczenie w łącznej kwocie 184,70 zł, tj. w dniu 22 grudnia 2015 r. wypłaciła kwotę 12,19 zł, w dniu 5 kwietnia 2016 r. kwotę 4,57 zł, zaś w dniu 13 stycznia 2017 r. kwotę 167,94 zł.

Dowody:

- akta szkody nr (...) – załączone do akt sprawy,

- orzeczenia lekarskie lekarza orzecznika strony pozwanej – k. 61 – 71 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 31.10.2013 r. – k. 72 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 28.03.2014 r. – k. 73 – 74 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 29.09.2014 r. – k. 75 – 76 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 22.12.2015 r. – k. 225 – 226 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 05.04.2016 r. – k. 227 – 228 akt sprawy,
- decyzja strony pozwanej z dnia 13.01.2017 r. – k. 306 – 307 akt sprawy.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt II K 1818/13, Sąd Rejonowy w Lubinie orzekł wobec sprawcy szkody A. S. obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę poprzez zapłatę na rzecz powoda Z. M. kwoty 5.000,00 zł.

Dowód:

- kopia odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 19.12.2013 r., sygn. akt II K 1818/13 – k. 10 – 11 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne niemalże w całości i w takim zakresie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezspornym między stronami był fakt, że powód, Z. M., w wyniku wypadku drogowego z dnia 29 czerwca 2013 r. doznał obrażeń ciała. Poza sporem było ponadto, że winę za spowodowanie owego zdarzenia ponosił kierowca, który był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Strona pozwana co do zasady nie kwestionowała swojej odpowiedzialności wynikającej z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody, gdyż w związku z przedmiotowym zdarzeniem dobrowolnie wypłaciła powodowi tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę świadczenie pieniężne w kwocie łącznej 45.000,00 zł za 35% trwałego uszczerbku na zdrowiu oraz wypłaciła mu odszkodowanie z tytułu kosztów leczenia i odszkodowanie z tytułu kosztów opieki osób trzecich w kwocie 542,50 zł.

Spór między stronami procesu dotyczył wyłącznie zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej, a ściślej rzecz ujmując – wysokości świadczenia, jakie strona pozwana powinna wypłacić powodowi tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną przez niego wskutek zdarzenia z dnia 29 czerwca 2013 r., jak również wysokości świadczenia należnego powodowi z tytułu poniesionych przez niego dalszych kosztów leczenia oraz kosztów opieki sprawowanej przez osoby bliskie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W doktrynie i w orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c., ma charakter kompensacyjny, co oznacza, że przyznana poszkodowanemu suma pieniężna nie może stanowić zapłaty symbolicznej, ale musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, stanowiąc jednocześnie przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Suma ta powinna wynagrodzić poszkodowanemu doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przewyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej

częściowo została przywrócona równowaga zachwiana wskutek popełnienia czynu niedozwolonego (por. wyrok SN z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, Lex nr 369691; wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., sygn. akt III CKN 427/00, Lex nr 52766; wyrok SN z dnia 3 lutego 2000 r., sygn. akt I CKN 969/98, Lex nr 50824).

Ustawodawca wprawdzie nie sprecyzował zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, wskazując jedynie, że suma pieniężna zasądzana z tego tytułu powinna być odpowiednia, jednakże nie budzi wątpliwości, że głównym kryterium wpływającym na wysokość tej sumy jest rozmiar doznanej krzywdy, bowiem świadczenie to ma rekompensować właśnie ową krzywdę przejawiającą się w cierpieniach fizycznych i psychicznych. W judykaturze przyjmuje się, że ocena rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy powinna uwzględniać całokształt okoliczności sprawy, tj. rodzaj naruszonego dobra, wiek poszkodowanego, postawę sprawcy, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury (por. wyrok SN z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, Lex nr 369961; por. także wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2006 r., sygn. akt IV CSK 99/05, Lex nr 198509; wyrok SN z dnia 27 lutego 2004 r., sygn. akt V CK 282/03, Lex nr 183777).

Ustalając stan zdrowia powoda Z. M. oraz wielkość jego cierpień, zarówno fizycznych, jak i psychicznych, Sąd oparł się na dowodach z dopuszczonych w sprawie opinii biegłych sądowych w postaci: pisemnej opinii podstawowej i uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu ortopedii – lek. med. S. G. oraz pisemnej opinii biegłej sądowej z zakresu neurologii – lek. med. M. Z., na dowodach z dokumentów w postaci dokumentacji medycznej z leczenia powoda oraz na dowodach z zeznań świadka A. M. i z przesłuchania samego powoda.

Biegły sądowy z zakresu ortopedii po przebadaniu powoda oraz po zapoznaniu się z przedłożoną przez niego dokumentacją lekarską w wydanej przez siebie opinii stwierdził, że powód wskutek zdarzenia z dnia 29 czerwca 2013 r. doznał obrażeń ciała w postaci złamania skośno-spiralnego 1/4 bliższej podudzia prawego, zwichnięcia prawego stawu barkowo – łopatkowego z wtórnym ograniczeniem ruchomości w tym stawie, urazu głowy w okolicy ciemieniowej, rozejścia spojenia łonowego, złamania żeber 6 i 7 po stronie prawej, urazu podudzia lewego i wstrząśnienia mózgu. W związku z przebytymi przez powoda urazami biegły ortopeda określił łączną wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda z przyczyn ortopedycznych na poziomie 34%. Biegły zwrócił także uwagę na fakt, że w związku z przebytymi urazami powód może odczuwać bóle w prawej kończynie dolnej przy poruszaniu się oraz w przyszłości mogą u niego wystąpić zmiany zwyrodnieniowe w prawym stawie kolanowym, który jest niestabilny i ma ograniczoną ruchomość. Dodał, że powód nie jest w stanie poruszać się na dalszych odcinkach. Ponadto biegły ortopeda wskazał, że z powodu zaburzeń funkcji prawego stawu barkowego i ograniczenia jego ruchomości powód ma problemy z wykonywaniem czynności prawą ręką, przy czym dalsze leczenie nie przyniesie poprawy funkcji tego stawu. Biegły stwierdził również, że powyższe zmiany mają charakter trwałe. Swoje wnioski biegły podtrzymał także w opinii uzupełniającej, która nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Zdaniem Sądu opinia wydana przez biegłego sądowego z zakresu ortopedii S. G. jest fachowa i zupełna, oparta o specjalistyczną wiedzę medyczną, dlatego też może stanowić pełnowartościowy materiał dowodowy.

Jako wiarygodną i rzetelną Sąd ocenił także opinię sporządzoną na potrzeby niniejszego postępowania przez biegłą sądową z zakresu neurologii M. Z., tym bardziej, że żadna ze stron nie zakwestionowała prawidłowości tej opinii i nie wniosła co do niej zarzutów. Biegła neurolog stwierdziła, że wskutek wypadku z dnia 29 czerwca 2013 r. powód doznał urazu czaszkowo – mózgowego z obecnością wodniaków przymózgowych. Zdaniem biegłej przebyty przez powoda wstrząs mózgu powikłany obecnością wodniaków podtwardówkowych przyczynia się do rozwoju otępienia u powoda i do zaburzeń chodu.

W ocenie biegłej wskutek powyższych urazów powód doznał 30% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Podsumowując, Sąd uznał, że opinie biegłych lekarzy: ortopedy i neurologa zostały sporządzone zgodnie ze wskazaniami specjalistycznej wiedzy medycznej, a zawarte w nich wnioski ocenił jako zgodne z rzeczywistym stanem faktycznym i zaaprobował je, dokonując rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Jak już wskazano, z opinii biegłych: ortopedy i neurologa jasno wynika, że powód Z. M. w następstwie zdarzenia drogowego z dnia 29 czerwca 2013 r. doznał

34 % trwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn ortopedycznych oraz 30 % trwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn neurologicznych. Łączny, trwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi zatem 64%, co świadczy o tym, że powód wskutek wypadku z dnia

29 czerwca 2013 r. utracił 2/3 swojego zdrowia.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach szkody strony pozwanej, z dokumentacji medycznej powoda załączonej do akt sprawy oraz z zeznań świadka A. M. i z przesłuchania samego powoda wynika, że po zaistniałym zdarzeniu drogowym powód przez 11 dni wymagał hospitalizacji w (...) Sp. z o. o. w L., gdzie przeszedł zabieg operacyjny zespolenia otwartego złamania podudzia prawego płytą Zespol oraz gdzie nastawiono mu zwichnięty staw barkowy. Następnie przez około 6 tygodni powód był całkowicie unieruchomiony w domu, gdyż miał zakaz obciążania operowanej kończyny dolnej oraz nosił ortezę na prawy staw barkowy. Dopiero po upływie w/w okresu powód mógł stopniowo rozpocząć pionizację. Powód przez kilka miesięcy przebywał wyłącznie w domu, gdzie poruszał się przy balkoniku ortopedycznym. Przez cały czas powód odczuwał ból prawej nogi i prawego barku oraz cierpiał z powodu bólu głowy. Ból wrywał go ze snu. Powód przyjmował leki przeciwbólowe i nasenne. Przez okres 12 tygodni po wypadku powód wymagał pomocy bliskich osób przy wykonywaniu podstawowych, codziennych czynności. Po upływie prawie dwóch lat od wypadku, w maju 2015 r., powód ponownie przebywał w szpitalu, gdzie przeszedł zabieg usunięcia płyty Zespol z podudzia prawego.

Wypadek pozostawił trwałe następstwa na zdrowiu powoda, gdyż na skutek doznanych obrażeń ciała powód ma bardzo ograniczone możliwości poruszania się. Obecnie chodzi przy pomocy kul, przy czym z powodu przebytego urazu podudzia prawego

i z powodu zaburzenia funkcji stawu kolanowego prawego nie jest w stanie przemieszczać się na dalsze odcinki. Dodatkowo powód ma na trwale ograniczoną ruchomość w stawie barkowym prawym, co uniemożliwia mu wykonywanie czynności prawą ręką. Powód, mimo że jest osobą praworęczną, wszystko musi robić lewą ręką. Ponadto powód nadal wymaga pomocy przy ubieraniu się, czy przy przygotowywaniu posiłków.

Powód wskutek omawianego zdarzenia doznał także urazu głowy, po którym pozostały mu powikłania w postaci rozwoju otępienia i zaburzenia chodu. Powód ma problemy z pamięcią, traci orientację w terenie, odczuwa lęki, co utrudnia mu codzienne, samodzielne funkcjonowanie.

W świetle powyższych okoliczności oczywistym dla Sądu jest, że w następstwie odniesionych w wyniku wypadku obrażeń ciała powód doznał krzywdy, na którą złożyły się zarówno cierpienia fizyczne, jak i psychiczne. Intensywność tych cierpień bezpośrednio po wypadku była znaczna, a wzmagał ją ponadto fakt, że powód przez półtora miesiąca leżał całkowicie unieruchomiony i był zdany na pomoc bliskich osób przy wykonywaniu podstawowych czynności życiowych. Nie ulega wątpliwości, że wskutek zdarzenia powód odczuwał duży ból w obrębie doznanego złamania kości prawego podudzia, w obrębie kończyny górnej prawej oraz w obrębie głowy. Należy również zaznaczyć, że powód, mimo upływu czterech lat od wypadku, do chwili obecnej dotkliwie odczuwa jego skutki. Biegły ortopeda wyraźnie zaznaczył przy tym, że dalsze leczenie powoda nie doprowadzi do poprawy stanu jego zdrowia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że zadośćuczynienie w kwocie 45.000,00 zł, wypłacone powodowi dobrowolnie przez stronę pozwaną, nie spełniło swojej funkcji kompensacyjnej i nie było adekwatne do krzywdy doznanej przez powoda wskutek zdarzenia z dnia 29 czerwca 2013 r. Wszak należało mieć na względzie, że powód doznał aż 64% trwałego uszczerbku na zdrowiu, co oznacza utratę 2/3 zdrowia, przy czym nie ma on szans na poprawę

samopoczucia, ani na poprawę sprawności fizycznej. Ponadto powód do dziś zmaga się z konsekwencjami wypadku, gdyż ma problemy z poruszaniem się i z wykonywaniem czynności prawą ręką, zaś z uwagi na rozwój otępienia nie może samodzielnie funkcjonować.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odpowiednią sumą pieniężną, która mogłaby stanowić dla powoda rekompensatę za wszelkie cierpienia i ujemne przeżycia związane z przedmiotowym wypadkiem, będzie dochodzona przez powoda kwota w łącznej wysokości 118.000,00 zł. W związku z powyższym, uwzględniając wysokość świadczenia już wypłaconego powodowi przez stronę pozwaną w kwocie 45.000,00 zł oraz uwzględniając wysokość świadczenia zasądzonego na rzecz powoda wyrokiem karnym od sprawcy szkody w kwocie 5.000,00 zł, Sąd zasądził na rzecz powoda od strony pozwanej dochodzoną pozwem kwotę 68.000,00 zł tytułem brakującego zadośćuczynienia, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

Ustalając wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia za krzywdę, Sąd kierował się również ugruntowanym w orzecznictwie i w doktrynie stanowiskiem, że zdrowie jest dobrem szczególnie cennym i przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do deprecjacji tego dobra (por. wyrok SN z dnia 21 września 2005 r., sygn. akt V CK 150/05, Lex nr 398563; wyrok SN z dnia 16 lipca 1997 r., sygn. akt II CKN 273/97, Lex nr 286781).

Ponadto Sąd miał na uwadze, że wysokość zadośćuczynienia pieniężnego powinna uwzględniać aktualne warunki oraz stopę życiową społeczeństwa kraju, w którym mieszka poszkodowany, przy czym najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie (por. wyrok SN z dnia 29 maja 2008 r., sygn. akt II CSK 78/08, Lex nr 420389).

W ocenie Sądu zadośćuczynienie w kwocie łącznej 118.000,00 zł odpowiada nie tylko rozmiarowi doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu, ale uwzględnia również ogół odczuwanych przez niego cierpień i jest adekwatne do jego stopy życiowej, wobec czego stanowi należytą rekompensatę za krzywdę powoda. Świadczenie w takiej wysokości nie może być ocenione jako wygórowane, jeżeli się zważy, że proces intensywnego leczenia powoda po wypadku trwał kilka miesięcy i wiązał się z dwukrotnym poddaniem się zabiegom operacyjnym oraz jeśli zważy się, że – jak wskazał biegły ortopeda – powód nie powróci już do pełnego zdrowia, zaś przebyte urazy mają negatywny wpływ na jego codzienne funkcjonowanie.

Odnosząc się do żądania powoda w przedmiocie odszkodowania za poniesione koszty leczenia w kwocie łącznej 1.824,57 zł (308,34 zł + 571,85 zł + 78,30 zł + 866,08 zł) Sąd uznał, że żądanie to było słuszne co do zasady, ale zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Na mocy art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, przy czym stosownie do treści § 2 - w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono.

Poszkodowany – powód powinien udowodnić poniesione przez siebie koszty celowe leczenia lub rehabilitacji pozostające w związku przyczynowym z doznanym uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.

W niniejszej sprawie powód, przedstawionymi fakturami VAT wykazał wysokość poniesionych przez siebie kosztów leczenia, z tym, że jak wynika z opinii uzupełniających wydanych przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii – nie wszystkie koszty zakupu leków wskazane na tych fakturach pozostają w związku przyczynowym z

leczeniem przez powoda skutków wypadku z dnia 29 czerwca 2013 r. Weryfikując przedłożone przez powoda faktury VAT w oparciu o wnioski sformułowane przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii oraz mając na uwadze wysokość świadczenia wypłaconego już powodowi przez stronę pozwaną z w/w tytułu w toku procesu, Sąd wyliczył, że niezaspokojone przez stronę pozwaną koszty zakupu leków pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 29 czerwca 2013 r. opiewają na kwotę w łącznej wysokości 1.119,13 zł. Dlatego też taką kwotę Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda w punkcie I sentencji wyroku tytułem odszkodowania obejmującego zwrot kosztów leczenia. Dalej idące żądanie pozwu w tym zakresie, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

Na uwzględnienie zasługiwało także żądanie powoda w zakresie kosztów opieki sprawowanej przez osoby mu najbliższe, z tym, że nie w takiej wysokości, jakiej powód dochodził od strony pozwanej w pozwie.

W ramach odszkodowania, o którym mowa w art. 444 § 1 k.c. pokryciu podlegają również koszty opieki sprawowanej nad poszkodowanym, choćby nawet opieka ta była roztoczona przez osoby bliskie, które nie żądają wynagrodzenia (por. wyrok SA

w Krakowie z dnia 11 marca 2016 r. I ACa 1706/15, Legalis nr 1446640; wyrok SN z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 474/06, Legalis nr 185375; wyrok SN z dnia 4 października 1973 r., II CR 365/73, Legalis nr 17379).

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej zwrotu kosztów opieki w kwocie 3.187,10 zł, którą to należność wyliczył, przyjmując, że opieka była świadczona początkowo przez 5 tygodni w wymiarze 8 godzin dziennie, zaś następnie przez

8 tygodni w wymiarze 4 godziny dziennie, co daje łącznie 504 godzin opieki, przy czym wysokość stawki za godzinę opieki powód określił na poziomie 7,40 zł, szacując ją w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r.

Nie ulega wątpliwości, że bezpośrednio po wypadku powód wymagał pomocy innych osób – gdyż jak już wcześniej wskazano – leżał w łóżku i z uwagi na doznane złamanie podudzia prawego i zwichnięcie prawego stawu barkowego nie mógł się nawet samodzielnie podnieść. Powód zeznał, że opiekował się nim wówczas syn i szwagierka, co potwierdził także świadek A. M., wskazując, że powód wymagał pomocy przy higienie osobistej, karmieniu, ubieraniu, załatwianiu czynności fizjologicznych. Opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii także potwierdziła, że powód bezpośrednio po wypadku wymagał opieki osób trzecich, z tym, że biegły określił, że opieka ta była konieczna przez okres 12 tygodni po 3 godziny dziennie, z wyłączeniem okresu, w którym powód przebywał w szpitalu, tj. z wyłączeniem okresu od dnia 29 czerwca 2013 r. do dnia 9 lipca 2013 r.

W oparciu o opinię biegłego ortopedy Sąd wyliczył zatem, że powód wymagał opieki osób trzecich przez 73 dni w wymiarze 3 godziny dziennie, co daje łącznie 219 godzin opieki. Przy przyjęciu zaproponowanej przez powoda stawki wynagrodzenia za godzinę opieki w kwocie 7,40 zł, której to stawki strona pozwana nie zakwestionowała, wysokość kosztów opieki udzielanej powodowi przez osoby bliskie wyniosła 1.620,60 zł. Jako że strona pozwana wypłaciła już powodowi z tego tytułu świadczenie w wysokości 542,50 zł, do dopłaty na rzecz powoda pozostaje jeszcze z tego tytułu odszkodowanie w kwocie 1.078,10 zł, które zasądzono od strony pozwanej na rzecz powoda w punkcie I sentencji wyroku. Dalej idące żądanie powoda w tym przedmiocie zostało oddalone w punkcie II sentencji wyroku jako nieuzasadnione.

Podsumowując, w punkcie I sentencji wyroku Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda, poza zadośćuczynieniem pieniężnym w kwocie 68.000,00 zł, także kwotę 1.119,13 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty leczenia powoda oraz kwotę 1.078,10 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki świadczonej na rzecz powoda po wypadku przez członków jego rodziny. Strona pozwana powinna zatem zapłacić na rzecz powoda świadczenie pieniężne w łącznej wysokości 70.197,23 zł.

Dalej idące żądanie pozwu nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego zostało oddalone w punkcie II sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od zasądzonego świadczenia pieniężnego Sąd oparł o treść przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c., art. 455 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm).

Zgodnie z treścią przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., znowelizowano przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi obecnie, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzyciel jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Ponadto w w/w przepisie wprowadzono nową nomenklaturę „odsetki ustawowe za opóźnienie”. Jednocześnie w art. 56 w/w ustawy nowelizującej zapisano, że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym do odsetek wymagalnych przed 1 stycznia 2016 r. stosuje się art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu dotychczasowym, zaś do odsetek wymagalnych od dnia 1 stycznia 2016 r. stosuje się znowelizowane przepisy art. 481 k.c.

Stosownie do brzmienia przepisu art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Ponadto na mocy art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym (dalej: UFG) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej: PBUK), zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Zgodnie z art. 455 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne, które pierwotnie ma charakter zobowiązania bezterminowego, przekształca się w zobowiązanie terminowe w momencie skierowania przez wierzyciela (poszkodowanego) wezwania do dłużnika (osoby ponoszącej odpowiedzialność odszkodowawczą), aby ten spełnił świadczenie (por. wyrok SN z dnia 22 lutego 2007 r., sygn. akt I CSK 433/06, Lex nr 274209). Termin spełnienia świadczenia przez zakład ubezpieczeń – po dokonaniu wezwania do zapłaty (zgłoszenia szkody) – określają natomiast przepisy art. 14 ust. 1 i 2 w/w ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK. Odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się zatem od chwili upływu 30 dni od dnia zgłoszenia żądania ubezpieczycielowi, czemu nie stoi na przeszkodzie fakt, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. Przewidziana w art. 445 § 1 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Tym samym mimo tego, że sąd przy orzekaniu o zadośćuczynieniu ma pełną swobodę, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, ale deklaracyjny (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014 r., I ACa 459/13, Lex nr 141609; wyrok SA w Łodzi z dnia 6 czerwca 2014 r., I ACa 1539/13, Lex nr 1477194; wyrok SN z dnia 7 listopada 2013 r., II PK 53/13, Lex nr 1418731).

W przedmiotowej sprawie powód zgłosił stronie pozwanej swoją szkodę osobową

w piśmie z dnia 15 października 2013 r., domagając się wypłaty świadczenia w łącznej wysokości 87.265,60 zł, obejmującego zadośćuczynienie w kwocie 80.000,00 zł, zwrot kosztów opieki osób trzecich w kwocie 1.932,00 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 1.733,60 zł. Powyższe zgłoszenie zostało otrzymane przez stronę pozwaną w dniu 17 października 2013 r. Strona pozwana po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi zadośćuczynienie w kwocie łącznej 45.000,00 zł oraz odszkodowanie

w kwocie 542,50 zł tytułem zwrotu kosztów opieki. Decyzją z dnia 29 września 2014 r. postępowanie likwidacyjne zostało zakończone. W tej sytuacji zasadnym jest zatem zasądzenie odsetek od kwoty pierwotnego żądania pozwu w wysokości 33.078,10 zł, obejmującej zadośćuczynienie w kwocie 32.000,00 zł i odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów opieki w kwocie 1.078,10 zł, od dnia złożenia pozwu, tj. od dnia 7 października

2014 r., a zatem zgodnie z żądaniem pozwu. Ustawowy termin 30 dni na wypłatę świadczenia upłynął bowiem stronie pozwanej w dniu 17 listopada 2013 r., wskutek czego w chwili wytoczenia powództwa strona pozwana popadła już w opóźnienie z zapłatą w/w należności. W tym czasie znane już były wszystkie okoliczności faktyczne sprawy, mające wpływ na ocenę wysokości krzywdy powoda i strona pozwana miała możliwość właściwego określenia stopnia cierpień fizycznych i psychicznych powoda, a co za tym idzie, miała możliwość wypłacenia powodowi świadczenia w należytej wysokości, czego jednakże nie uczyniła.

Odsetki od kwoty 146,32 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia Sąd zasądził od dnia 23 grudnia 2015 r., tj. od dnia następnego po dokonaniu przez stronę pozwaną częściowej zapłaty z w/w tytułu. Żądanie tych odsetek od dnia 7 grudnia 2015 r., tj. od daty pisma rozszerzającego żądanie pozwu, było przedwczesne, gdyż w tej dacie strona pozwana nie wiedziała jeszcze o żądaniu powoda, zaś dopiero pismo powoda z dnia 7 grudnia 2015 r. stanowiło wezwanie do zapłaty.

Odsetki od kwoty 73,73 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia Sąd zasądził od dnia 6 kwietnia 2016 r., tj. od dnia następnego po dokonaniu przez stronę pozwaną częściowej zapłaty z w/w tytułu. Żądanie tych odsetek od dnia 16 lutego 2016 r., tj. od dnia złożenia pisma rozszerzającego żądanie pozwu, było przedwczesne, gdyż w tej dacie strona pozwana nie wiedziała jeszcze o żądaniu powoda, zaś dopiero pismo powoda z dnia 15 lutego 2016 r. stanowiło wezwanie do zapłaty.

Odsetki od kwoty 590,74 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia Sąd zasądził od dnia 17 stycznia 2017 r., tj. od dnia następnego po dokonaniu przez stronę pozwaną częściowej zapłaty z w/w tytułu. Żądanie tych odsetek od dnia 20 grudnia 2016 r., tj. od dnia złożenia pisma rozszerzającego żądanie pozwu, było przedwczesne, gdyż w tej dacie strona pozwana nie wiedziała jeszcze o żądaniu powoda, zaś dopiero pismo powoda z dnia 20 grudnia 2016 r. stanowiło wezwanie do zapłaty.

Odsetki od kwoty 36.000,00 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę Sąd zasądził od dnia 8 lutego 2017 r., tj. od dnia następnego po doręczeniu stronie pozwanej pisma powoda z dnia 3 stycznia 2017 r. rozszerzającego żądanie pozwu o tę kwotę. Żądanie tych odsetek od daty w/w pisma z dnia 3 stycznia 2017 r. było przedwczesne, skoro w tej dacie strona pozwana nie wiedziała jeszcze o rozszerzonym żądaniu powoda, zaś dopiero pismo powoda z dnia 3 stycznia 2017 r. stanowiło wezwanie do zapłaty.

Odsetki od kwoty 308,34 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia Sąd zasądził od dnia 21 kwietnia 2017 r., mając na uwadze, że pismo powoda z dnia 19 lutego 2015 r. rozszerzające żądanie pozwu o tę kwotę zostało doręczone stronie pozwanej w dniu

6 kwietnia 2017 r., przy czym Sąd doliczył jeszcze okres 14 dni potrzebny na ustosunkowanie się przez stronę pozwaną do rozszerzonego żądania i na zweryfikowanie złożonych przez powoda faktur VAT. Żądanie tych odsetek od dnia 19 lutego 2015 r. było przedwczesne, gdyż w tej dacie strona pozwana nie wiedziała o żądaniu powoda w tym przedmiocie, zaś dopiero pismo z dnia 19 lutego 2015 r. stanowiło wezwanie do zapłaty.

Dalej idące żądanie pozwu w zakresie roszczenia odsetkowego podlegało oddaleniu jako przedwczesne, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

Rozbicie zasądzonych odsetek ustawowych za okres do dnia 31 grudnia 2015 r. i od dnia 1 stycznia 2016 r. jest konsekwencją nowelizacji przepisów art. 481 k.c., o czym już wspomniano we wcześniejszych rozważaniach.

Zawarte w punkcie III sentencji wyroku rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadniają przepisy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c.

Zgodnie z treścią przepisu art. 100 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone, ale sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swojego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Stosownie do brzmienia przepisu art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Na mocy art. 99 k.p.c. przepisy o wynagrodzeniu adwokata stosuje się odpowiednio do wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym.

W niniejszej sprawie powód uległ ze swoim żądaniem tylko w nieznacznym zakresie, wygrywając sprawę w 96%.

Tym samym, zdaniem Sądu, należało przyjąć, że powód powinien być traktowany w zakresie orzeczenia o kosztach postępowania jak strona, której należy się zwrot całych poniesionych przez nią kosztów procesu, tj. jak strona wygrywająca proces.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego powoda wynikała § 6 pkt 5 w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U.

z 2013 r., poz. 490), zgodnie z którym przy wartości przedmiotu sporu powyżej 10.000,00 zł do 50.000,00 zł stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego wynosi 2.400,00 zł. Ustalając opłatę za czynności pełnomocnika powoda z tytułu zastępstwa procesowego powoda Sąd, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 cytowanego rozporządzenia, wziął pod uwagę nie tylko określone w tym rozporządzeniu stawki minimalne, ale także niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Z uwagi na to, że niniejsza sprawa nie miała skomplikowanego charakteru i nie wymagała od pełnomocnika powoda dużego nakładu pracy oraz zważywszy, że wartość przedmiotu sporu wynosiła pierwotnie 35.188,00 zł, Sąd uznał za stosowne ustalić opłatę z tytułu zastępstwa procesowego powoda na kwotę odpowiadającą wysokości określonej w § 6 pkt 5 rozporządzenia stawki minimalnej, tj. na kwotę 2.400,00 zł.

Ponadto Sąd zważył, że na koszty procesu poniesione przez powoda, poza kosztami zastępstwa procesowego (2.400,00 zł) złożyła się jeszcze opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Łącznie koszty procesu poniesione przez powoda wyniosły zatem 2.417,00 zł i taką też kwotę Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie o nieuiszczonych kosztach sądowych, zawarte w punkcie IV sentencji wyroku, zapadło w oparciu o treść przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 623), zgodnie

z którym kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd

w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu – tj. w niniejszej sprawie przy zastosowaniu art. 100 k.p.c.

Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie pozostały nieuiszczone koszty sądowe w kwocie łącznej 5.523,35 zł, wynikające z nieuiszczonej przez powoda opłaty sądowej od pozwu w kwocie 3.651,00 zł (73.012,00 zł x 5%) oraz wynikające z poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków na opinie biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii w kwocie łącznej 1.872,35 zł, przy czym powód na mocy postanowienia Sądu został zwolniony z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, Sąd obciążył tymi brakującymi kosztami sądowymi stronę pozwaną, jako stronę, na którą nałożono zwrot całych poniesionych przez powoda kosztów procesu.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.